

6. PRACOVNÍ DNY VOJENSKÝCH LÉKÁRNÍKŮ A DŮSTOJNÍKŮ ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY NĚMECKÉHO NÁMOŘNICTVA, 24. 10. - 25. 10. 1991, ROZTOCK

Na pozvání dr. I. Langwieler, hlavního lékárníka námořnictva Bundeswehru (Flottillenapotheker), jsem se zúčastnil 6. pracovních dnů vojenských lékárníků a důstojníků zdravotnické služby německého námořnictva. Konference se konala v Rostocku - Warnemünde, v budově klubu vojenského námořnictva. Účastníci konference byli ubytováni na obytné lodi "Vogtland". Konference se zúčastnilo 85 aktivních i rezervních důstojníků a občanských zaměstnanců, především lékárníků, ale přítomni byli i lékaři a zubní lékaři. Zahraniční hosté jsme byli dva - hlavní lékárník holandského vojenského námořnictva M. Fransen a já, vedoucí biochemické laboratoře katedry vnitřního lékařství VLA. Konferenci zahájil náčelník zdravotnické služby námořnictva admiralarzt dr. Pröhl. Velitel přístavu Rostock, admirál Ciliax, pak hovořil o problémech armády v nových spolkových zemích Německa. Jsou to problémy jak materiální, tak i psychologické. Musí zatím hodně improvizovat, ale ve velmi krátké době bude vše potřebné obnoveno a vybudováno. V dalším projevu admirál Geier hodnotil celkovou situaci v Evropě, kde místo politiky konfrontace nastupuje politika spolupráce, a to vědecké, technické i kulturní. Ve svém projevu citoval jediného státníka, a to Václava Havla. Dr. Langwieler hovořil o novém uspořádání zdravotnické služby námořnictva a o nových požadavcích na vojenskou farmácii v námořnictvu. Probíhá modernizace přístrojového vybavení zdravotnické služby, např. novým operačním stolem,

defibrilátorem, sonografickými přístroji, fotometry pro laboratoře, narkotizačními přístroji atd.

Hahne hovořil o vlivu snižování počtu příslušníků Bundeswehru na plánování služby rezervistů. Všemi přednáškami, které se týkaly organizačních problémů armády se prolínaly stejné problémy, jaké řeší i naše armáda, a to redukce, reorganizace a redislokace na území nových spolkových zemí.

Neuroth sdělil své zkušenosti se zdravotnickým materiálem, který byl na minolovkách německého námořnictva ve Středozemním moři a v Golfu. Zdravotnický materiál byl umístěn v "Mobile Medizin Container für Operation und Erste Hilfe". Popisoval potřebu úpravy chirurgického sálu na lodi, nutnost improvizace. Zjistili různé nedostatky, závady v balení materiálu, některé druhy materiálu chybí, závady v upevnění a rozestavění materiálu. Podle těchto zkušeností se zdravotnický materiál rychle upravuje.

Ernst informoval o novém zaměření zdravotnické služby Bundeswehru, která se orientuje především na poskytování humanitární pomoci v různých částech světa a na pomoc při katastrofách.

Dr. Beck uvedl přehled bojových chemických a biologických látek, které byly a jsou připraveny v regionu Golfu. Jsou to jednak klasické bojové chemické látky, jako sarin, soman, tabun, fosgen, lewisit a psychofarmaka. Z jiných látek to jsou: -2-2-dichlor-diethyl-sulfid (S-LOST)

a -N-alkyl- 2-2-dichlordiethylamin (N-LOST). Terapie - intravenózně natriumthiosulfát a symptomatická léčba. Kyanovodík a chlorkyan - terapie 4-DAMP, natrium nitrit + natriumthiosulfát a hydroxokobalamin. Hrozba je v tom, že řada zemí Středního východu, např. Irán, Irák, Jordánsko a severní Afriky, např. Alžírsko, Tunisko, Líbye nepodepsala smlouvu o zákazu chemických zbraní. Jako biologické zbraně jsou v Golfu připraveny především botulinové toxiny A, B, C, D, E a F. Letální dávka je 10 až 100 mg. Terapie - antitoxinové sérum. Bacillus anthracis - inkubace 2 - 7 dní, bronchopneumonie. Léčba - penicilin G, tetracyklin, erytromycin. Profylakticky je možné podávat tetracyklin. Yersinia pestis - inkubace 2 - 6 dní, pneumonie, sepse. Terapie - tetracyklin, chloramfenikol.

Dr. Hartwig se zabýval možností zjišťování vyšších teplot a doby expozice, po kterou byly léky vystaveny těmto zvýšeným teplotám, což může vést k jejich znehodnocení, jak se zjistilo při válce v Golfu. Firma Tempotherm vyvinula takovýto indikátor časové teplotní, který se tiskne přímo na etikety léků.

Dr. Stolle v krásně dokumentované přednášce množstvím barevných diapozitivů sdělil své zkušenosti s humanitární pomocí Kurdům v Iránu (Bakhtaran). Ukazoval otřesné záběry ze života utečenců kurdské národnosti z Iráku. Jde o statisíce lidí odkázaných prakticky jen na mezinárodní pomoc. V Bakhtaranu postavili ženisté německé armády 1000 stanů. Otřesné jsou snímky dehydratovaných, podvyživených dětí. Protože Kurdové vaří na ohních vedle stanů, kolem kterých se batolí děti, dochází často k těžkým popáleninám dětí. Lékaři se zde střídají po 40 dnech, protože služba v těchto podmínkách je velmi psychicky náročná. Při teplotách nad 38 °C přestaly fungovat mnohé přístroje polní laboratoře, proto je nutné je ukládat do chladicích boxů. Medicína katastrof vyžaduje velmi rychlé dodávky menšího sortimentu léčiv, ale ve velkém množství.

Přednášky ve čtvrtek uzavřel generál ve výslužbě Rahn výborně zpracovaným hodinovým sdělením z historie vojenského zdravotnictví. Hovořil o zdravotnickém zajištění bojů německé armády v bývalých koloniích v jižní Africe v letech 1904-1908.

V pátek byly na programu dvě hodinové přednášky, a to prof. Rotha z Univerzity v Tübingen a prof. Folkerse z Zürichu. Obě se týkaly grafického zobrazení struktury léčiv pomocí počítače s ukázkami systematického budování struktury nových léčiv pomocí počítačového znázornění.

Poslední přednášku měl generál dr. Berger z Bonu, který hovořil o mezinárodní situaci a o spolupráci se zeměmi Východu.

Bundeswehr navázal spolupráci se sovětskou a s polskou armádou a uskutečnil první kontakty

s představiteli zdravotnických služeb ČSFR a Maďarska. Pak hodnotil stav vojenského zdravotnictví v NSR. Ve vojenských nemocnicích mají asi 3200 lůžek v "západním" a asi 500 lůžek ve "východním" Německu. Jednotlivé vojenské nemocnice jsou profilovány, např. v Berlíně na toxikologii a transfúzní službu, v Koblenzi na ergometrii, v Mnichově na doškolování atd. Zdravotnická služba Bundeswehru má 3600 příslušníků a má být redukována asi o 9 %. Pracovní dny pak zhodnotil a uzavřel admirál dr. Pröhl.

Jako nezažitý účastník hodnotím 6. pracovní dny lékařníků námořnictva Bundeswehru velice vysoko. Perfektní organizace, hlavně zásluhou dr. Langwieler, vysoká profesionální úroveň všech přednášek, disciplinovanost všech zúčastněných, přátelská pracovní atmosféra. Předal jsem admirálovi dr. Pröhlovi zvací dopis rektora akademie, plk. prof. J. Fуска, DrSc., a dr. Langwielerovi dopis náčelníka katedry vojenské farmacie, dr. J. Forejta, CSc. Oba slíbili v letošním roce naši akademii navštívit.

Několika slovy bych se rád zmínil o zdravotnické službě Bundeswehru. Kandidát na životní dráhu důstojníka zdravotnické služby Bundeswehru musí být německý státní občan, musí poskytovat záruku pro svobodné, demokratické chování ve smyslu zákona a musí být charakterově, duševně a tělesně pro tuto službu způsobilý. Nesmí být starší 40 let a musí mít ukončené vzdělání lékaře, stomatologa nebo farmaceuta. Uchazeč pak absolvuje 15 měsíční vojenské školení. Farmaceuti musí mít ještě absolvováno studium potravinářské chemie. Vojenským lékařům je povolena soukromá praxe, nejvýše však 8 hodin týdně. Pokud je to v zájmu veřejném nebo vědeckém, může lékař provozovat privátní praxi v místnostech Bundeswehru. Může využít i personál, přístrojové vybavení a potřebný materiál, ale za dohodnutou náhradu. Není povolena činnost pro nemocenské pojišťovny.

Postup v hodnostech je takovýto: po počátečním 15měsíčním školení obdrží hodnost Stabsarzt, Stabsapotheker, po 2 letech služby Oberstabsarzt, Oberstabsapotheker, po 5 letech služby Oberfeldarzt (Flottillenarzt, Oberfeldapotheker) Flottillenapotheker, po 10 letech služby Oberstarzt/Flottenarzt, Oberstapotheker/Flottenapotheker, další postup hodností je Generalarzt/Admiralarzt, Generalapotheker dále je Generalstabsarzt/Admiralstabsarzt a poslední stupeň je Generaloberstabsarzt/Admiraloberstabsarzt. Při odchodu do důchodu dostávají vyrovnání ve výši pětinasobku posledního měsíčního platu (ne však více než 8000 DM/měsíc). Důchod tvoří nejvýše 75 % posledního měsíčního platu.